

se žalovanou dříve, než si vymohl podle § 4 osmý odstavec zák. čís. 203/1925 schválení provozovacího řádu a poplatkové sazby pro svou živnost, neboť, dokud tak neučinil, nemohl se ani zachovati podle sedmého odstavce § 4. Než mínění odvolacího soudu je právně mylné. Sprostředkovatel, který provozuje sprostředkování, aniž si podle osmého odstavce § 4 vymohl schválení provozovacího řádu a poplatkové sazby, propadá sice trestu podle živnostenského řádu, ale sjednaná smlouva dohodčí nestává se nezachováním tohoto předpisu neplatnou, poněvadž to zákon neustanovuje, právě tak, jako dohodčí smlouva není neplatná, když ten, kdo sprostředkuje obchod s nemovitostmi po živnostensku, k tomu vůbec nemá koncesi (sb. n. s. čís. 8562 a j.). Nelze však přisvědčiti ani mínění soudu první stolice, že mezi žalovanou a Františkem F-em nebyla sjednána dohodčí smlouva, předpokládajíc ovšem, že jest pravda, co tvrdí žalobkyně, že se žalovaná zavázala zaplatiti 2% provisi z kupní ceny, když k prodeji dojde. Ujednala-li žalovaná se zástupcem Františka F-a provisi pro případ, že prodej bude uskutečněn, rozumí se samo sebou, že tím zároveň ujednala s ním dohodčí smlouvu. František F. dostal své povinnosti ze smlouvy, ježto svým zaměstnancem přivedl žalované koupěchtivého L-a a ji s ním seznámil. Také příčinná souvislost mezi touto činností a dojednáním kupu je zjevná, poněvadž by nebylo ke kupu došlo, kdyby zaměstnanec Františka F-a nebyl kupce přivedl. Nezáleží na tom, že si Jan L. první zjednal Františka F-a; sprostředkovatel může býti činným pro obě strany a může si od obou dáti slíbiti odměnu (sb. n. s. čís. 8359). Je tedy také názor prvního soudu, že slib žalované, zaplatiti provisi, je pouhým slibem darovacím, právně mylný. Že žalovaná svůj slib, zaplatiti provisi, odvolala, jak míní soud první stolice, nemělo by právní význam, poněvadž žalovaná přes to použila služeb Františka F-a, a následkem jeho činnosti došlo k sjednání kupní smlouvy. Rozhodnutí sporu závisí tedy na tom, zda jest pravdivé tvrzení žalobkyně, že se žalovaná zavázala zaplatiti Františku F-ovi 2% provisi, když se kup uskuteční. Skutková zjištění soudu první stolice, týkající se této otázky, byla odvolacím důvodem nesprávného ocenění důkazů dotčena, a bylo proto povinností odvolacího soudu, by je přezkoumal celé, i co do výpovědí svědků průvodních, i vývodních (§§ 488, 498 c. ř. s.). Poněvadž odvolací soud tak neučinil, bylo jeho rozsudek podle § 510 c. ř. s. zrušiti a naříditi mu, by o věci znovu jednal a rozhodl.

Čís. 10676.

Uložil-li zmocněnec podle plné moci zmocnitelovy peníze na vkladní knížky, opatřil je však bez zmocnitelovy vůle hesly, může býti zmocnitelem žalován, by mu sdělil hesla neb aby knížky devinkuloval.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1931, Rv II 813/30.)

Žalobce ponechal žalované, své manželce, od převratu do rozvodové rozepře zcela správu svého majetku, jmenovitě vybírání honorářů a vy-

dávání peněz na domácnost, a uložil jí, by přebytky po zapravení nákladů na vedení domácnosti uložila na vkladní knížky, svěřil jí dále peníze stržené za prodané nemovitosti, by je uložila na vkladní knížku. Žalovaná podle tohoto příkazu uložila přebytky po zaplacení nákladů na domácnost jakož i útržek za prodanou nemovitost na vinkulované vkladní knížky, o něž ve sporu jde. Žalovaná dala o své újmě vinkulovati obě vkladní knížky hesly, které nesdělila žalobci. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovanou, by zrušila vinkulaci vkladních knížek do dvaceti čtyř hodin, po případě. by mu v téže lhůtě oznámila hesla tak, by mohl s vklady na vkladních knížkách volně disponovati. Žalobě bylo vyhověno soudy v všech třech stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podle zjištění nižších soudů šlo mezi stranami o poměr zmocnitelský podle § 1002 a násl. obč. zák. Právním účinkem tohoto poměru jest, že zmocněnec koná právní jednání za jiného s úmyslem a účinkem, že jeho jednání platí za jednání jiného (zmocnitele). Důsledkem toho jest obchod uzavřený zmocněncem v mezích udělené plné moci účinným pro zmocnitele, takže práva a povinnosti z tohoto obchodu nepřislušejí zmocněnci, nýbrž zmocniteli (Stubenrauch II., str. 217, Krainz-Ehrenzweig § 113). Nenabyla tudíž žalovaná práv z úkonů předsevzatých jí z příkazu žalobce, nýbrž nabyl je žalobce. Uložila-li tudíž žalovaná na vkladní knížky z příkazu žalobce přebytky z jeho vybraných honorářů, a uložila-li na vkladní knížky útržek docílený za nemovitost žalobce, nenabyla tím vlastnického práva ani na vkladních knížkách ani na vkladech v nich uložených, nýbrž nabyl vlastnické právo i na knížkách i na vkladech jen žalobce, a to právě následkem právního poměru, vzniklého smlouvou zmocnitelskou mezi žalobcem a žalovanou. Ano bylo zjištěno, že žalovaná dala o své újmě vinkulovati obě knížky hesly, která žalobci nesdělila, nelze říci, že obstarala věc pilně a poctivě, jak byla jako zmocněnec povinna podle § 1009 obč. zák. Podle tohoto ustanovení je pak žalovaná povinna vydati žalobci jako zmocniteli vše, co má ve svých rukou z obstarávání svěřených jí věcí, a je tudíž také povinna odstraniti překážky, jimiž o své újmě znemožnila žalobci, by se svým vlastnictvím volně a neomezeně nakládal.

Čís. 10677.

Stačí, když vypovídáný, podáváje u soudu včas ústně do protokolu námitky proti výpovědi, přednesl skutečnosti opodstatňující určitou námitku, třebaže příslušný přednes nedopatřením kancelářského úředníka nebyl pojat do protokolu o námitkách.

Ochrana nájemců.

Majitel bytu, jenž sám byt najal a platil činži až do svého odchodu z bytu, nebyl oprávněn předati byt pronajímateli s tím, že jest jeho věcí,